

Nikolaj Czerkas, Jerzy Dyczkowski, Artur Gołowski, Krzysztof Lasocki

NIEZWYKŁA KOLONIA BOCIANA BIAŁEGO *CICONIA CICONIA* W BIAŁORUSKIEJ CZĘŚCI PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ

W dniu 29 IV 2000 odwiedziliśmy kolonię bociana białego położoną w osadzie Babinieć (w sąsiedztwie wsi Roubick) w środkowo-wschodniej części Puszczy Białowieskiej. Osada liczy zaledwie kilkanaście budynków (sześciu mieszkańców) i leży w centrum rozległych (około 2000 ha), zmeliorowanych łąk zachodniej części dawnego bagna Dziki Nikor, z dwóch stron otoczonych lasami. Na obrzeżach osady znajdowało się 29 zajętych gniazd bociana białego usytuowanych na olbrzymich topolach czarnych *Populus nigra*. (Fot. 1) Na trzech topolach znajdowało się po

7 gniazd, na jednym – 4, a pozostałe 4 gniazda były umieszczone na osobnych drzewach.

W dniu kontroli stwierdziliśmy, iż podstawy bocianich gniazd były zamieszkiwane przez inne gatunki ptaków: liczne wróble *Passer domesticus*, szpaki *Sturnus vulgaris* oraz pustułka *Falco tinnunculus*. Para pustulek zasiedlała podstawę gniazda położonego najwyżej wśród 7 gniazd na jednej z topól. Przy innej grupie drzew z gniazdami przebywała druga para pustulek, której gniazda nie odnaleziono. W roku 1998 sokoły te w opisywanej kolonii gniazdowały na wierzchu jednego z gniazd (innym niż w roku 2000), a ich lęg zakończył się sukcesem. Najciekawszym bez wątpienia gatunkiem, który zasiedlał osadę był puchacz *Bubo bubo*. W roku 1999 para tych ptaków gniazdowała z powodzeniem w jednym z bocianich gniazd, około 70 m od najbliższego budynku. Wysiadującego puchacza można było obserwować w dzień z ziemi (NCz). W roku 2000 jednego osobnika tego gatunku obserwowaliśmy w kilkuhektarowym olsie na obrzeżach osady, jednak jego gniazda nie znaleziono.

Gniazdowanie bocianów białych w koloniach nadrzewnych jest znane także z innych krajów, np. w Austrii odnotowano około 60 par w ten sposób gniazdujących ptaków (Biuletyn PTPP „pro Natura” 2000). Przyczyną powstania kolonii bociana w tej części Puszczy Białowieskiej są bez wątpienia doskonałe warunki żerowiskowe – rozległe łąki, w tym roku nieco przesuszone z uwagi na panujące upały. Rezydentami bocianich gniazd może być kilka gatunków ptaków: wróbel, mazurek *Passer montanus*, szpak, kawka *Corvus monedula*, czasami nawet pójdzka *Athene noctua* i pustułka (Schulz 1998). Wyjątkowym faktem jest jednak gniazdowanie puchacza w czynnej kolonii bocianów oraz w pobliżu osiedli ludzkich.

Literatura

Biuletyn PTPP „pro Natura”: Nr 2/2000 (31).

Schulz H. 1998. *White Stork Ciconia ciconia*. BWP Update 2, 2: 69-105. Oxford University Press.

Adres do korespondencji:

Artur Goławski, Katedra Zoologii, Akademia Podlaska, ul. B. Prusa 12, 08-110 Siedlce, e-mail: artgo@ap.siedlce.pl

UNUSUAL COLONY OF THE WHITE STORK *CICONIA CICONIA* IN BELARUSSIAN PART OF THE BIAŁOWIEŻA PRIMEVAL FOREST

Summary

On 29 April 2000, birds were surveyed at the village of Babiniec in western part of vast (ca 2000 ha) drained meadows in central-eastern part of the Białowieża Forest (Belarus). At the peripheries of the village there were 29 active nests of the white stork, situated in huge black poplars, including three trees with seven nests each. A pair of kestrels, many starlings and sparrows nested in white stork nests. In

1999, in one of the nests, located 70 m from the nearest building, the eagle owl successfully raised chicks. In 2000, no eagle owl nest was found, but one bird was observed in a small alder wood at the verge of the village. Nesting of eagle owls in an active white stork colony is extremely rare, and nesting of kestrels was noted on rare occasions.

Fot. 1. Kolonia bocianów białych w osadzie Babiniec, Puszcza Białowiecka, Białoruś,
(fot. J. Dyczkowski)